

**تاثیر فوت ، حجر و ورشکستگی صادرکننده
اسناد تجاری در برابر حقوق
دارنده اسناد تجاری**

بهزاد شهسواری

سرشناسه:	شهواری، بهزاد، ۱۳۶۱-
عنوان قراردادی:	ایران. قوانین و احکام
	Iran.Laws.etc
عنوان و نام پدیدآور:	تاثیر فوت، حجر و ورشکستگی صادرکننده اسناد تجاری در برابر حقوق دارنده اسناد
تجاری/بهبزاد شهسواری	
مشخصات نشر:	تهران. فکرسازان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۳۰۷ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۰-۵۱-۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	دانش حقوق، اسناد -- ایران
موضوع:	Commerical document -- Iran
موضوع:	حقوق تجارت -- ایران
موضوع:	Commerical Law -- Iran
رده بندی کنگره:	۱۳۹۶ ت ۲۰/س ۲۰/ KMh
رده بندی دیویی:	۳۴۶/۵۵۰۷
شماره کتابشناسی ملی:	۴۷۹۳۹۸۰

ناشر:	انتشارات فکرسازان
عنوان کتاب:	تاثیر فوت، حجر و ورشکستگی صادرکننده اسناد تجاری در برابر حقوق دارنده اسناد تجاری
مؤلف:	بهزاد شهسواری
صفحه آرایی:	بهزاد شهسواری
قطع:	وزیری
تیراژ:	۵۰۰ جلد
نوبت و سال چاپ:	اول ۱۳۹۶
تعداد صفحه:	۳۰۷
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۰-۵۱-۸
قیمت:	۲۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهید وحید نظری، بین خیابان فخررازی و خیابان دانشگاه، کوچه شهید قدیری، پلاک ۲۲، واحد ۴. تلفن: ۶۶۴۸۹۲۹۶-۶۶۹۶۰۷۶۰-۲۱

با اسکن بارکد زیر، لیست کتب منتشره و بروشور انتشارات فکرسازان را داشته باشید.

فروش آنلاین: www.fekrsazan.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۱
فصل اول: میر تاریخی و اهمیت اسناد تجاری، مقررات حاکم، انواع اسناد تجاری، مفاهیم و خصوصیات اسناد تجاری	۱۶
مبحث اول- سه نحو از اسناد تجاری (برات، سفته، چک)	۱۸
مبحث دوم - انواع اسناد قانونی	۲۲
گفتار اول- اسناد عادی	۲۷
گفتار دوم- سند رسمی	۲۹
گفتار سوم- اسناد تجاری	۳۱
بند اول- برات	۳۹
بند دوم- سفته	۴۱
بند سوم- چک	۴۳
مبحث سوم - بررسی مفاهیم صادر کننده و دارنده اسناد تجاری	۴۶
گفتار اول - صادر کننده سند تجاری	۴۷
بند اول - شخص حقیقی	۴۹
بند دوم - شخص حقوقی	۵۱
گفتار دوم - دارنده سند تجاری	۵۲
بند اول - انواع دارنده سند تجاری	۵۴
بند ۱-۱ - دارنده با حسن نیت و دارنده بدون حسن نیت	۵۴
بند ۱-۲ - دارنده مدنی سند تجاری	۶۳
بند ۱-۳ - دارنده نهایی	۶۴
مبحث پنجم - خصوصیات اسناد تجاری	۶۶
گفتار اول - وصف جایگزینی	۶۶

۶۶	گفتار دوم - وصف تجیزی
۶۸	گفتار سوم - وصف تبعی
۷۸	گفتار چهارم - وصف تجریدی
۷۹	بند اول - مبنای وصف تجریدی اسناد تجاری
۷۹	بند ۱-۱ - مبنای نظری
۸۵	بند ۱-۲ - قلمرو مستندات وصف تجریدی اسناد تجاری
۸۶	بند ۱-۲-۱ - مستند قانونی
۹۵	بند ۱-۲-۲ - مستند رویه قضایی
۹۹	بند دوم - مفهوم وصف تبعی اسناد تجاری
۹۹	بند ۲-۱ - وصف تجریدی و رابطه صاحبان امضاء
۱۰۰	بند ۲-۲ - استثنائات وصف تجریدی اسناد تجاری
۱۰۲	بند سوم - ارتباط وصف تجریدی اصل و اصل قابل استناد بودن ایرادات
۱۱۸	بند چهارم - حدود و شرایط اعمال وصف تجریدی اسناد تجاری
۱۱۸	بند ۴-۱ - شرایط مرتبط با سند تجاری
۱۱۹	بند ۴-۱-۱ - وصف تجاری در اسناد تجاری
۱۲۱	بند ۴-۱-۲ - وجود رابطه و تعهد پایه
۱۲۴	مبحث ششم - ماهیت حقوقی دارنده سند تجاری
۱۳۷	فصل دوم: نقش اهلیت صادرکننده سند تجاری در پرداخت وجه اسناد تجاری
۱۳۸	مبحث یک - بررسی فوت صادرکننده سند تجاری
۱۴۰	گفتار اول - کلیاتی در باب تعهد
۱۶۰	گفتار دوم - تعهد وراثت در پرداخت دیون
۱۷۱	مبحث دوم - تبیین حجر صادرکننده سند تجاری
۱۷۲	گفتار اول - مفهوم حجر و اشخاص محجور
۱۷۲	بند اول - تبیین مبنای قانونی و رویه قضایی
۱۷۶	بند دوم - اشخاص محجور
۱۷۶	بند ۱-۲ - صغیر
۱۸۸	بند ۲-۲ - سفیه و غیر رشید
۱۹۵	بند ۲-۳ - مجانین
۲۰۰	گفتار دوم - بررسی اهلیت تجاری و مدنی

۲۰۷	گفتار سوم - معاملات نماینده محجور
۲۱۳	فصل سوم: ساز کارهای قانونگذاری در ورشکستگی صادر کننده اسناد تجاری
۲۱۴	مبحث اول - بررسی آغاز ورشکستگی، صور مختلف صادر کننده ورشکسته سند تجاری، شرایط آن
۲۱۸	گفتار اول - حالت های ورشکسته بعنوان مسئول سند تجاری
۲۲۶	گفتار دوم - شرایط اعلام ورشکستگی تاجر
۲۳۰	مبحث دوم - بررسی دوران ورشکستگی
۲۳۱	گفتار اول - دوران پیش از توقف تا صدور حکم
۲۵۲	گفتار دوم - دوران ورشکستگی بعد از صدور حکم
۲۵۵	فصل چهارم: بررسی صادقی بارز حقوق دارنده سند تجاری
۲۵۶	مبحث اول - شرایطی درخواست تامین خواسته و اقامه دعوا توسط دارنده
۲۵۷	گفتار اول - مفروضات درخواست اسناد تجاری و شرایط آن
۲۶۲	گفتار دوم - اقامه دعوا اسناد تجاری جهت وصول مطالبات دارنده
۲۶۳	بند اول - اقامه دعوا
۲۶۷	بند دوم - درخواست توقیف
۲۶۸	بند سوم - خسارات تاخیر تادیه
۲۷۴	مبحث دوم - ظهنویسی توسط دارنده سند تجاری
۲۷۴	گفتار اول - مفهوم ظهن نویسی
۲۷۹	گفتار دوم - انواع ظهن نویسی و آثار آن
۲۷۹	بند اول - ظهن نویسی و کالتی
۲۸۲	بند دوم - ظهن نویسی وثیقه ای
۲۸۳	بند سوم - ظهن نویسی به جهت انتقال
۲۸۷	خاتمه
۲۹۱	پیشنهادهات
۲۹۳	فهرست منابع

مقدمه

اسناد تجاری (برات، سفته، چک) یکی از رایج ترین وسایل پرداخت دین توسط اشخاص می باشد که جایگزین پول رایج به جهت سهولت و تسریع در مبادلات تجاری، عادی و ایفای تعهدات می باشد. صرف صدور سند، پرداخت دین نیست؛ تسلیم سند تجاری به طلبکار به خودی خود، پرداخت دین نیست، بلکه چک وسیله پرداخت دین بوده و تا زمان وصول وجه سند، دین و تعینات آن باقی خواهد ماند. حقوق تجارت ایران که یکی از رشته های حقوق خصوصی می باشد در فصل رص اهلیت تجاری مسکوت است. یکی از برجسته ترین حقوق دارنده سند تجاری اصل در این وجه می باشد. با حدوث فوت شخص، دیون اشخاص در دارایی وجود دارد و در آنکه باید سفته صورت گیرد و بدهکار متوفی که اسناد تجاری را صادر کرده است مقدم بر دیگر نعلات ارثان است که البته وارثان می توانند پرداخت را از اموال خود ایفا کنند (ماده ۲۲۸ ق.ا.ع.ر مسئله است). سفته به میزان سهم آنها است. در فرضی که متوفی صادرکننده تاجر باشد باید طبق مقررات تصفیه امور ورشکستگی به مطالبات دارنده سند تجاری رسیدگی شود. فوت صادر کننده سند تجاری باعث انتقال دین به وارثان نمی شود و تعهد بر ترکه می ماند تا ادا شود. در مورد معاملات اسناد تجاری از جمله صدور اسناد تجاری باید تابع قواعد عمومی قراردادها بوده و اصل استماع امضائات و عدم توجه ایرادات نیز از ویژگی خاص این اسناد است. طبق ماده ۱۹۰ قانون ملای طرفین معامله باید دارای اهلیت تمتع و استیفا باشند. اشخاص محجور از جمله صغار و مجانین و سفیه در امور مالی فاقد قصد و اراده هستند و معاملات اسناد تجاری آنها باطل است. اسناد عادی کاملاً یک سند تبعی بوده، طریقیت دارند و وابسته به تعهد می باشند اما اسناد تجاری متضمن تعهد تجاری هستند و خود موضوعیت دارند. صدور اسناد تجاری دخالت در امور مالی محسوب شده و شخص متعهد باید در زمان ایجاد تعهد ورشکسته نباشد، در غیر اینصورت عمل صورت گرفته بعلت ممانعت از دخالت در اموال و جلوگیری از اضرار به طلبکاران، دارای

احکام خاص خود در قانون تجارت می باشد. در معاملات قبل از توقف طرف معامله بعد از ابطال باید عین و منافع مال را مسترد کرده و اگر طلبکار است برای دریافت طلب خود داخل در غرما شود. در دوران مشکوک طرفین باید مبلغ دریافتی یا عین را مسترد کنند و اگر عوض طرف معامله ورشکسته عین معین بوده و آن موجود نباشد یا اینکه وجه نقد بوده باشد، وی می تواند به عنوان طلبکار در صف غرما وارد شود. در معاملات بعد از صدور حکم ورشکستگی، باید مال یا منافع مورد معامله مسترد شده و طلبکار داخل در غرما شود.

در فصل این از این کتاب، به دنبال شناخت کلیات در باب اسناد تجاری و دارنده سند تجاری می باشیم. این شناخت از حیث آزادی مستلزم تعمق در اطراف مباحث اسناد تجاری در مورد دارنده سند تجاری از منظر انواع آن طرق تحصیل سند تجاری و نیز اصول بین المللی شناخته شده در مورد اسناد تجاری می باشد. فصل دوم، آثار فوت و حجر صادرکننده سند تجاری، به لحاظ جنبه عملی و مشهود تر حقوق دارنده سند تجاری را محور قرار می دهد. در میان بررسی فوت در قانون مدنی و احکام آن، اشارات صریح قانون امور حسبی در زمینه چگونگی تصفیه آن می پردازیم. در بخشی از بررسی به گستره مبحث اهلیت که از دیرباز مورد توجه اکثر حقوقدانان و اساتید حقوق مدنی بوده است، پرداخته و جایگاه صدور سند تجاری را در هنگام عدم اهلیت مورد تدقیق و بررسی قرار می دهیم. در فصل سوم ملاحظه خواهیم کرد که گاهی با ورشکستگی تاجر مواجه خواهیم بود که در این وضعیت احکام تاجر متوقف چه معاملات پیش از توقف او و چه بعد از توقف او دارای صلاحیت در قانون تجارت می باشد. فصل چهارم به بررسی و شرح حقوق شناخته شده در قوانین ایران، بررسی مدنی در باب تامین خواسته، خسارات تاخیر تادیه و موارد دیگر برای مطالبه وجه سند تجاری در برابر صادرکننده پرداخته شده است و در این راستا ضرورت بررسی ظهنویسی ایجاب می نمود تا در بخشی از بررسی بعمل آمده به آن نیز پردازیم که در جای خود در این فصل بیان شده است. در نهایت در این اثر، تمام سعی خود در استنتاج آثار فوت، حجر و ورشکستگی صادرکننده سند تجاری بر حقوق دارنده و ارائه پیشنهادات در جهت تضمینی برای اطمینان بیشتر حقوق دارنده سند تجاری خواهیم داشت. روش تحقیق در نوشته حاضر، روش توصیفی و تحلیلی است. مراجعه به کتابخانه ملی ایران، کتابخانه های تخصصی، استفاده از نظرات

صاحب نظران موضوع مربوطه با تجربه‌ی عملی در حوزه‌های ذیربط، مجلات تخصصی، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های با ارزش دانشگاهی در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری و استفاده از منابع ترمینولوژی فارسی و انگلیسی که در فهرست منابع به آن اشاره شده است، قسمتی از بررسی انجام شده در تدوین این اثر بوده است. لازم به ذکر است در قسمتی از مباحث مطرح در بحث، به مطالعه موردی رویه قضایی و بیان برخی آراء صادره از دادگاه‌ها، اشاره شده است. تمامی تلاش بر این بوده است که تا آنجایی که امکان پذیر است ابعاد نظری توأم با بعد عملی و رویه جاری موضوع مورد لحاظ واقع شود، تا ابهامات جاری و ساری را برطرف کند. و مفید علاقه‌مندان به موضوع بحث باشد. امید است تا این اثر با تمامی نواقص در این راستا، مطلوب دانشجویان معزز و خوانندگان ارجمند، قرار گیرد. با توجه به موضوع مورد بررسی و نوآوری در آن، مولف کتاب انتظار آن را دارد که موضوع مورد ارزیابی و چالش صاحب نظران قرار گیرد. نقدها و اشکالاتی که بر این اثر وارد شود برای نویسنده فرصت و هدایایی خواهد بود که می‌تواند به غنای کتاب در چاپهای بعدی بینجامد. در خاتمه لازم می‌دانم از کلیه اساتید معزز حوزه حقوق دانشگاه، که اینجانب را به هر نحوی از انحاء در تقریر این بررسی که نهایت مسجبت و بی‌عیب این اثر شده است، سپاسگزاری خویش را تقدیم نمایم.

شهسواری^۱ - تابستان ۹۶